

PWYLLGOR CRAFFU STRYDLUN A PHEIRIANNEG

(O BELL TRWY TEAMS)

Aelodau sy'n Bresennol:

Dydd Gwener, 24 Medi 2021

Cadeirydd: Cynghorydd S.M.Penry

Is-gadeirydd: Cynghorydd R.W.Wood

Cynghorwyr: A.R.Aubrey, C.Galsworthy, D.Keogh,
W.F.Griffiths, R.Davies, J.Hale a/ac S.Jones

**Swyddogion sy'n
Bresennol:** D.Griffiths, M.Roberts, N.Headon, C.Plowman,
H.Hasan, P. Jackson a/ac Ms.J.Smith

Gwahoddedigion: Cynghorwyr M.Harvey, R.G.Jones a/ac
P.A.Rees

Arsylwyr:

1. COFNODION Y CYFARFOD BLAENOROL

Cymeradwywyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 2 Gorffennaf, 2021.

2. CRAFFU CYN PENDERFYNU

Craffodd y Pwyllgor ar yr eitemau canlynol ar agenda Bwrdd y Cabinet:

Cynnig Llywodraeth Cymru i roi Terfyn Cyflymder Diofyn o 20mya ar waith ar draws Cymru

Rhoddwyd gwybod i'r Aelodau am y sefyllfa bresennol o ran terfyn cyflymder diofyn 20mya arfaethedig Llywodraeth Cymru ar gyfer Cymru.

Cynhaliwyd trafodaeth ynghylch effeithiau ariannol y cynllun hwn; gofynnwyd a fydd Swyddogion yn lobïo am fwy o arian ar gyfer clustogau cyflymder a chyfyngiadau ffisegol a fydd yn arafu modurwyr, gan y cydnabwyd nad oedd digon o adnoddau o fewn yr Heddlu i orfodi hyn ar draws y fwrdeistref sirol gyfan.

Esboniodd swyddogion mai'r bwriad o'r gorchymyn cyffredinol oedd nad oedd mesurau peirianyddol caled wedi'u cynllunio fel rhan o'r terfyn 20mya diofyn ehangach; ac y byddai angen symud i ffwrdd o'r nifer helaeth o glustogau cyflymder fel rhan o'r cynllun hwn, oherwydd y costau y byddai Awdurdodau Lleol yn eu hwynebu ledled Cymru gyfan. Ychwanegwyd y gallai fod arian ar gael ar gyfer nodweddion mynediad i gymunedau, gan rybuddio pobl eu bod yn mynd i ardal adeiledig o lwybr strategol.

Hysbyswyd yr Aelodau fod Llywodraeth Cymru yn cynnal cynlluniau peilot ar draws wyth Awdurdod Lleol; cynhwyswyd Castell-nedd Port Talbot yn y cynllun peilot hwn, gan gyfeirio'n benodol at gymuned Cilffriw.

Cadarnhawyd bod Swyddogion wedi bod yn codi mater cyllid gyda Llywodraeth Cymru, ac roedd yr adroddiad a ddosbarthwyd yn nodi nifer o feysydd a oedd yn cael eu trafod gan gynnwys cynnal adolygiad o'u mapiau.

Nododd y Pwyllgor y byddai costau sylweddol o ran nifer yr arwyddion y gallai fod eu hangen, ac unrhyw newidiadau i'r gorchmynion deddfwriaethol. Byddai enghraifft o newid mewn gorchmynion deddfwriaethol yn cynnwys pe bai'r cyngor yn penderfynu y byddai'n well cadw rhai o'r prif ffyrdd neu lwybrau strategol, lle mae gwasanaethau bysiau'n rhedeg, ar 30mya; byddai'n rhaid i'r cyngor hysbysebu i ofyn i'r ffordd ddod yn 30mya, fel yn y cynigion gan Lywodraeth Cymru, bydd yr holl ffyrdd yn cael eu lleihau i 20mya.

Nododd yr adroddiad a ddosbarthwyd nad oedd yr effeithiau ariannol yn hysbys ar hyn o bryd, a chadarnhawyd bod hyn oherwydd bod hyn yn ddarn mor helaeth o waith; Roedd swyddogion yn llobio Llywodraeth Cymru, ac yn cael sicrwydd y bydd cyllid ar gael. Soniwyd y byddai gwaith sylweddol o ran cefnogi'r ffyrdd y teimlwyd y dylid eu cynnal ar 30mya.

Esboniodd swyddogion fod cyfarfod wedi'i drefnu gyda'r Dirprwy Weinidog, Arweinwyr Cynghorau ledled Cymru ac Aelodau perthnasol y Cabinet; yn y cyfarfod hwn, codir yr holl bryderon, yn enwedig goblygiadau ariannol y cynllun hwn.

Nodwyd bod seminar ar gyfer yr holl Aelodau wedi'i drefnu ar gyfer dydd Llun 27 Medi 2021 i friffio'r Aelodau ar gynnig Llywodraeth

Cymru i roi terfyn cyflymder diofyn o 20mya ar waith ar draws Cymru Roedd swyddogion hefyd yn mynd i roi drafft o ymgynghoriad Llywodraeth Cymru a baratowyd o safbwynt yr Awdurdod i'r Aelodau; Gofynnwyd i'r Aelodau adolygu'r ddogfen hon cyn y seminar. Ychwanegwyd nad oedd llawer o'r cwestiynau a gynhwyswyd yn yr ymgynghoriad yn gallu cael eu hateb fel Awdurdod gan eu bod wedi'u cyfeirio at unigolion; Byddai swyddogion yn gofyn i'r Aelodau ymateb i'r cwestiynau penodol hyn yn seiliedig ar y strydoedd yn eu wardiau.

Yn dilyn y seminar ar gyfer yr holl Aelodau, dywedwyd y byddai Swyddogion yn ystyried yr holl adborth ac yn ei gynnwys yn yr ymgynghoriad; cynigir wedyn y dylid rhoi awdurdod i'r Aelod Cabinet dros Strydlun, Cyfarwyddwr yr Amgylchedd ac Adfywio a'r Pennaeth Peirianeg a Thrafnidiaeth gyflwyno'r ymgynghoriad i Lywodraeth Cymru.

Yn dilyn craffu, nododd y Pwyllgor yr adroddiad.

Troedffordd/cyswllt llwybr beicio ag Eglwys Nynnid a Pharc Dewi Sant, Margam

Darparodd swyddogion adroddiad ar y cynnig ar gyfer buddsoddi cyfalaf wrth ddarparu troedffordd/llwybr beicio ar Stryd y Dŵr i gysylltu Eglwys Nynnid a Pharc Dewi Sant â'r A48 ym Margam.

Holodd yr Aelodau sawl gwaith y gwnaed cais am y cynllun hwn, a pham yr oedd y cyngor yn dal i wneud cais amdano er nad oedd yn llwyddiannus i sicrhau cyllid grant allanol Llywodraeth Cymru.

Tynnodd yr adroddiad sylw at y ffaith bod nifer o geisiadau am Lwybrau Diogel mewn Cymunedau wedi'u gwneud ar gyfer y prosiect hwn; yn y gorffennol, roedd grantiau wedi'u cymeradwyo ar gyfer gwaith ar y priffyrdd yn yr ardal, ond nid oedd y gwaith hwn yn benodol i'r llwybr troed. Penderfynwyd bod angen Llwybr Diogel mewn Cymunedau ar gyfer preswylwyr yr ardal hon am nifer o resymau.

Esboniwyd bod gan y cyngor hanes hir o ddatblygu Llwybrau Diogel mewn Cymunedau ar draws y fwrdeistref sirol, ac ar ôl ceisio sicrhau'r cyllid gan Lywodraeth Cymru ar sawl achlysur, ni allai'r cyngor wneud hynny y tro hwn; felly, gofynnwyd i'r cyngor gyfrannu at ariannu'r cynllun oherwydd elfennau o bryderon ynghylch diogelwch ar y ffyrdd yn yr ardaloedd.

Esboniwyd y pryderon ynghylch diogelwch y safle penodol hwn i'r Aelodau. Nodwyd bod y Cynllun Datblygu Lleol (CDLI) yn cynnwys aneddiadau noswylo ar draws y fwrdeistref sirol, ac nid oedd rhai ohonynt yn cael eu gwasanaethu gan lwybrau troed; roedd y cysylltiad ag Eglwys Nynnid a Pharc Tyddewi, Margam yn un o'r ardaloedd hynny. Tynnodd swyddogion sylw at y ffaith nad oedd gan yr ystadau a oedd yn cael eu trafod unrhyw fynediad diogel allan ar droed.

At hynny, hysbyswyd yr Aelodau y bu rhai newidiadau o ran symudiadau traffig Cerbydau Nwyddau Trwm (HGV), a nodwyd yn yr adroddiad a ddosbarthwyd. Dywedwyd bod yr Arweinyddiaeth yng Nghyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr wedi cysylltu â Chyngor Bwrdeistref Sirol Castell-nedd Port Talbot (CBSCNPT) sawl blwyddyn yn ôl, yn dilyn problemau gyda HGVau yn gyrru drwy'r pentrefi bach yn y Pîl. Nodwyd bod prosiect mawr wedi'i gynnal i newid y briffordd i ganiatáu mynediad HGV i'r ystâd ddiwydiannol a oedd ar gael drwy Stryd y Dŵr ym Margam; arweiniodd hyn at fwy o draffig HGV yn defnyddio'r llwybr hwn i gael mynediad i'r ystâd ddiwydiannol.

Yn dilyn ymholiad ynglŷn â diffyg yn nifer y plant ysgol a fyddai'n defnyddio'r llwybr troed arfaethedig, esboniwyd bod y Rhaglen Llwybrau Diogel i'r Ysgol, ar adeg y cais cyntaf i Lywodraeth Cymru, yn ffactor a gyfrannodd at dderbyn cyllid ar gyfer y mathau hyn o brosiectau; oherwydd y nifer isel o blant a fyddai wedi defnyddio'r llwybr hwn i gerdded i'r ysgol, nid oedd Llywodraeth Cymru yn cymeradwyo'r cyllid. Fodd bynnag, ers hynny roedd y Rhaglen Llwybrau Diogel mewn Cymunedau wedi'i sefydlu sy'n ystyried yr holl ddefnyddwyr a phreswylwyr mewn gwahanol ardaloedd. Er bod gan blant yr ardal gludiant i'r ysgol, soniwyd nad oedd llwybr allan o'r ardal hon i breswylwyr ar droed ac roedd hynny'n bryder.

Cynhaliwyd trafodaeth ynglŷn â chost y cynllun, ac roedd yn seiliedig ar y ffaith y byddai'n costio tua £550,000. Darparodd swyddogion wybodaeth am y gwahanol gynhyrchion a deunyddiau y byddai eu hangen, a thynnwyd sylw at y ffaith bod rhai cynhyrchion yn gyfnewidiol iawn ar hyn o bryd. Hysbyswyd yr Aelodau fod Swyddogion yn obeithiol o gyflawni'r prosiect hwn o fewn ei gyllideb; roedd y ffigurau wedi'u seilio ar restr o gyfraddau ar gyfer Gwasanaethau Gofal Strydoedd y cyngor, a adolygwyd gan ymgynghorydd allanol. Dywedwyd, hyd nes y caiff gwaith ei gcontractio, fod potensial bob amser y bydd amrywiannau; fodd

bynag, roedd hyn yn wir am bob prosiect y mae'r cyngor yn ei ystyried.

Gofynnwyd a oedd cynlluniau i drafod gosod llwybr troed/beicio o'r ystâd tuag at ardal y Pîl, a oedd wedi'i lleoli ym Mhen-y-bont ar Ogwr; byddai'r llwybr hwn i gyfeiriad arall y llwybr a nodir yn yr adroddiad a ddosbarthwyd. Nodwyd bod y cyngor wrthi'n adolygu'r Llwybrau Teithio Llesol, ac roedd ymgynghoriad yn cael ei gynnal ar y mater hwn ar hyn o bryd; pe bai llwybr troed/llwybr beicio yn cael ei osod tuag at ardal y Pîl, yna byddai angen ystyried cynigion ar y cyd â chydweithwyr yng Nghyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr oherwydd y cysylltiad rhwng cymunedau. Hysbyswyd yr Aelodau fod cynlluniau i uno cymunedau ar draws y Sir yn hynny o beth, ond roedd hyn yn dibynnu ar gynlluniau Teithio Llesol yn y dyfodol.

Cyfeiriwyd at baragraff chwech o'r llythyr a dderbyniwyd gan breswylwyr Eglwys Nynnid a Pharc Tyddewi, a nodwyd yn yr adroddiad a ddosbarthwyd; gofynnwyd i swyddogion ymhelaethu ar hyn.

Hysbyswyd y Pwyllgor fod grŵp o Swyddogion o fewn yr Awdurdod Lleol a oedd yn rhan o Grŵp Llywio'r Rhaglen Gyfalaf; mae'r Grŵp hwn yn ystyried materion sy'n ymwneud â phrosiectau cyfalaf a chyllid cysylltiedig gan gynnwys digwyddiadau annisgwyl ar draws y fwrdeistref sirol fel llifogydd neu dirlithriadau. Dywedwyd bod y Grŵp hwn wedi bod ar waith ers cryn amser a chyn yr adolygiad diweddar a oedd yn cynnig newidiadau i'r gweithdrefnau o ran sut yr awdurdodwyd cynlluniau, cymeradwywyd y cynllun dan sylw. O ganlyniad, gofynnwyd i Swyddogion gyflwyno'r adroddiad hwn i Fwrdd y Cabinet Strydlun a Pheirianeg i rannu'r wybodaeth a sicrhau bod yr Aelodau'n cael gweld y cynnig i'w ystyried. Esboniwyd bod y preswylwyr wedi cael gwybod am y cynllun gan y tybiwyd, yn anghywir, fod y prosiect wedi'i ymgorffori yn y rhaglen waith drwy gymeradwyaeth Grŵp Llywio'r Rhaglen Gyfalaf.

Nodwyd yn y cyfarfod fod y prosiect wedi'i godi i'w ystyried yng nghyfarfodydd blynyddol Cymorthfeydd yr Aelodau ynghylch rhaglen waith Priffyrdd a Pheirianeg. O ystyried maint y prosiect, holodd yr Aelodau am ddadansoddiad o wariant y rhaglen ar draws y wardiau. Er bod y gwariant yn gyfyngedig, dywedodd swyddogion fod potensial i gynlluniau ddechrau fel prosiectau dichonoldeb bach o dan y rhaglen, ond ni ellid ariannu prosiect o'r raddfa hon o'r rhaglen; dyma'r rheswm pam yr aeth i Grŵp Llywio'r Rhaglen Gyfalaf i ystyried buddsoddiad o'r Rhaglen Gyfalaf. Soniwyd bod hyn wedi digwydd

mewn sawl ardal yn y gorffennol. Gallai swyddogion ddarparu gwybodaeth yn ôl y gofyn a nodwyd bod gwariant fel y trafodwyd yn y cymorthfeydd yn rhan o ymagwedd rheoli asedau ehangach o dan y Cynllun Rheoli Asedau Priffyrdd gan gynnwys gwaith diogelwch hanfodol fel anghenion arwynebu, atgyweiriadau rhwystrau a pheryglon diogelwch eraill a allai ddod i'r amlwg o arolygon asedau.

Nodwyd bod y Pennaeth Gofal Strydoedd, dros yr ychydig flynyddoedd diwethaf, wedi anfon nodyn briffio at yr holl Aelodau cyn y Cymorthfeydd Aelodau a oedd yn nodi'r gyllideb sydd ar gael a'r broses. Nododd swyddogion pe bai'r gyllideb sydd ar gael yn gyfartalog ar draws pob ward, mai dim ond tua £40,000 fyddai'r swm, ond roedd y gwariant gwirioneddol yn amrywio yn ôl yr angen. Er enghraifft, gallai fod pontydd yr oedd angen eu hatgyweirio neu asedau draenio yr oedd angen mynd i'r afael â hwy mewn wardiau penodol mewn blwyddyn benodol. Cadarnhaodd swyddogion eto na fyddai cynllun o'r raddfa hon yn dod o dan y Rhaglen Priffyrdd a Pheirianeg ond fel y nodwyd gellid gwneud rhywfaint o waith dichonoldeb. Yn dilyn astudiaeth, byddai'r canlyniad yn llywio'r broses o wneud penderfyniadau yn y dyfodol; dros y blynyddoedd, roedd amrywiol Aelodau wedi gofyn am ystod o astudiaethau i gynlluniau posib yn eu wardiau.

Rhoddodd yr Aelod Lleol dros Ward Margam anerchiad i'r Pwyllgor, a mynegodd yr angen am y cyswllt troedffordd/llwybr beicio ag Eglwys Nynnid a Pharc Tyddewi.

Codwyd bod gwall wedi'i gynnwys yn yr adroddiad a ddosbarthwyd; ar dudalennau 211 a 212, soniodd am '*ostyngiad yn y terfyn cyflymder cenedlaethol ar hyd llwybryr A48 o 50mya i 40mya*'. Fodd bynnag, cadarnhawyd y dylai nodi '*gostyngiad yn y terfyn cyflymder cenedlaethol ar hyd yr A48 o 60mya i 40mya*'.

Yn dilyn craffu, roedd y Pwyllgor yn cefnogi'r argymhelliad i fynd i Fwrdd y Cabinet.

Gorchymyn/Gorchymynion Rheoleiddio Traffig: Y Glais i Bontardawe

Derbyniodd y Pwyllgor adroddiad ynghylch Gorchymyn Rheoleiddio Traffig Terfyn Cyflymder 40mya ar yr A4067 Y Glais i Bontardawe.

Esboniodd swyddogion fod y rhan fwyaf o'r rhwydwaith hwn yn dod o fewn y cyngor cyfagos, Dinas a Sir Abertawe; ers peth amser roeddent wedi bod yn pryderu am nifer y damweiniau ffordd a oedd

wedi digwydd ar y rhwydwaith priffyrdd yn yr ardal. Dywedwyd bod tystiolaeth bod modurwyr yn goryrru ar y ffordd; roedd cydweithwyr yn Ninas a Sir Abertawe wedi mynegi mai'r unig ffordd y gellid rheoli cyflymder y traffig ar y rhan honno o'r rhwydwaith fyddai drwy leihau'r terfyn cyflymder. Hysbyswyd yr Aelodau fod gan Gyngor Castell-nedd Port Talbot ran fach o'r rhwydwaith y byddai angen ei newid er mwyn caniatáu gosod camerâu cyflymder cyfartalog ar hyd yr A4067; roedd yn ymddangos bod y camerâu cyflymder cyfartalog yn gweithio'n effeithiol, gan fod tystiolaeth o lawer mwy o gydymffurfiaid â chamerâu o'r math hwn.

Trafododd y Pwyllgor leoliad y camerâu cyflymder cyfartalog. Cadarnhawyd y byddant yn cael eu rhoi ar ddwy ochr y rhwydwaith, yng Nghastell-nedd Port Talbot a Dinas a Sir Abertawe er mwyn nodi'r cyflymder cyfartalog ar hyd y ffordd.

O ran hysbysebu'r gorchymyn, cadarnhawyd y bydd angen ei hysbysebu yn y wasg, fel mewn papurau newydd lleol, ac ar wefan Cyngor Castell-nedd Port Talbot. Hysbyswyd yr Aelodau hefyd y bydd angen gosod arwyddion mewn ardaloedd penodol i roi gwybod i fodurwyr am y camerâu cyflymder cyfartalog. Hysbyswyd yr Aelodau fod yn rhaid gwario'r grant a gyflwynwyd gan Ddinas a Sir Abertawe a'r arian erbyn 31 Mawrth 2022; felly, roedd y gwaith paratoi ar y gweill ac roedd angen i'r gorchymyn fynd drwy'r broses gyfreithiol. Soniwyd bod cydweithwyr yn Ninas a Sir Abertawe yn cwblhau ymarfer cyfochrog ar eu rhan hwy o'r rhwydwaith, a'u bod yn cyd-fynd â gwaith Cyngor Castell-nedd Port Talbot ar y gorchymyn.

Yn dilyn craffu, roedd y Pwyllgor yn cefnogi'r argymhelliad i fynd i Fwrdd y Cabinet.

3. **BLAENRAGLEN WAITH**

Nododd yr Aelodau Flaenraglen Waith Craffu Strydlun a Pheirianeg 2020/21.

Dywedwyd bod Gweithdy Blaenraglen Waith Craffu Strydlun a Pheirianeg wedi'i drefnu ar gyfer 14 Hydref 2021.

CADEIRYDD